

Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollen)

Dato	LOV-1976-06-11-79
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Sist endret	LOV-2019-06-21-54 fra 01.07.2019
Publisert	ISBN 82-504-1269-9
Ikrafttredelse	01.09.1977
Korttittel	Produktkontrollen – prodctrl

Jf. tidligere lov 19 juni 1970 nr. 68. Lovens tittel endret ved lov 11 juni 1993 nr. 68. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 3h (direktiv 2001/95/EF). – Jf. bl.a. lov 21 des 2005 nr. 102, pbl. § 29-7.

§ 1. Lovens formål

Denne lov har til formål å:

- forebygge at produkter og forbrukertjenester medfører helseskade, herunder sørge for at forbrukerprodukter og forbrukertjenester er sikre,
- forebygge at produkter medfører miljøforstyrrelse, bl.a. i form av forstyrrelse av økosystemer, forurensning, avfall, støy og lignende,
- forebygge miljøforstyrrelse ved å fremme effektiv bruk av energi i produkter.

0 Endret ved lover 2 apr 1993 nr. 38, 11 juni 1993 nr. 68, 25 juni 1999 nr. 53, 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 2. Lovens saklige virkeområde

Denne lov kommer til anvendelse på produksjon, herunder utprøving, innførsel, omsetning, bruk og annen behandling av produkt og forbrukertjenester.

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak bestemme at produkt eller forbrukertjeneste helt eller delvis skal være unntatt fra lovens virkeområde.

0 Endret ved lover 2 apr 1993 nr. 38, 11 juni 1993 nr. 68, 21 juni 2002 nr. 34 (ikr. 1 juli 2002), 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 2 a. Definisjoner

Med produkt menes råvare, hjelpestoff, halvfabrikat og ferdig vare av ethvert slag.

Med forbruker menes en fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet.

Med forbrukerprodukt menes ethvert produkt som er beregnet på forbrukere eller som med rimelighet kan forventes brukt av forbrukere.

Med sikkert forbrukerprodukt menes et forbrukerprodukt som med utgangspunkt i normale bruksvilkår eller bruksvilkår som med rimelighet kan forventes, ikke medfører en uakseptabel risiko for helseskade, som ikke er i samsvar med et høyt vernenivå for menneskers helse og sikkerhet.

Med forbrukertjenester menes tjenester som tilbys fysiske personer hovedsakelig utenfor næringsvirksomhet.

Med sikker forbrukertjeneste menes en tjeneste som med utgangspunkt i normale vilkår for gjennomføring eller vilkår for gjennomføring som med rimelighet kan forventes, ikke medfører en uakseptabel risiko for helseskade, som ikke er i samsvar med et høyt vernenivå for menneskers helse og sikkerhet.

Med harmonisert standard menes europeisk standard som er utarbeidet i overensstemmelse med mandat fra EU-kommisjonen og EFTA, og som er offentliggjort i EF-tidende og i EØS-tillegget til disse.

0 Tilføyd ved lov 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 3. Aktsomhetsplikt m.v.

Den som produserer, innfører, omsetter, bruker eller på annen måte behandler produkt som kan medføre virkning som nevnt i § 1, skal vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forebygge og begrense slik virkning.

Den som eier eller leder virksomhet som tilbyr forbrukertjenester, eller utfører arbeid i slik virksomhet, skal vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forebygge at forbrukertjenesten medfører helseskade. Mottaker av forbrukertjeneste skal vise aktsomhet ved benyttelse av tjenesten.

Den som produserer eller innfører produkt plikter å skaffe seg slik kunnskap som er nødvendig for å vurdere om det kan medføre virkning som nevnt i § 1.

Den som eier eller leder virksomhet som tilbyr forbrukertjenester, plikter å skaffe seg slik kunnskap som er nødvendig for å kunne vurdere faren for helseskade.

Personer som nevnt i tredje og fjerde ledd plikter å gi bruker av forbrukerprodukt og mottaker av en forbrukertjeneste tilstrekkelig og relevant informasjon slik at disse settes i stand til å vurdere sikkerheten ved disse og eventuelt sikre seg mot fare, med mindre dette klart fremgår uten slik informasjon. Informasjonen skal være tydelig, lett tilgjengelig og tilpasset brukerens og mottakerens behov. Slike opplysninger medfører ikke fritak fra lovens øvrige krav.

Denne paragraf gjelder ikke for et produkts energieffektivitet.

0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 68, 25 juni 1999 nr. 53, 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 3 a. Substitusjonsplikt

Virksomhet som bruker produkt med innhold av kjemisk stoff som kan medføre virkning som nevnt i § 1 skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

0 Tilføyd ved lov 20 aug 1999 nr. 70 (ikr. 1 jan 2000).

§ 3 b. Kriterier for vurdering av sikkerheten ved forbrukerprodukter og forbrukertjenester

Dersom annet ikke følger av fjerde ledd, skal forbrukerprodukter anses å være sikre, jf. § 2 a fjerde ledd, når de er i overensstemmelse med nasjonal standard som oppfyller kravene i harmonisert standard.

Dersom harmonisert standard som nevnt i første ledd ikke foreligger, eller der denne ikke er dekkende for det aktuelle produkt, skal produktets sikkerhet vurderes ved særlig å ta hensyn til:

- a) Nasjonale standarder som ikke er nevnt i første ledd.
- b) Kommisjonsrekommandasjoner som angir retningslinjer for produktsikkerhetsvurderingen.
- c) Regler for god praksis for produktsikkerhet som gjelder på det aktuelle området.

- d) Det gjeldende tekniske utviklingsnivå.
- e) Det sikkerhetsnivå som med rimelighet kan forventes av brukeren.

Første og annet ledd gjelder tilsvarende ved vurdering av om forbrukertjenester anses å være sikre, jf. § 2 a sjette ledd.

Bestemmelsene i denne paragraf er ikke til hinder for at det fattes vedtak etter §§ 4, 6 og 6 a i tilfeller der det viser seg at forbrukerproduktet eller forbrukertjenesten, til tross for overensstemmelse med kriteriene oppstilt i første og annet ledd, ikke er sikker.

0 Tilføyd ved lov 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 4. Myndighet for Kongen.

Når det finnes påkrevet for å forebygge at produkt medfører virkning som nevnt i § 1, kan Kongen treffe vedtak om:

- a) produksjon, innførsel, omsetning, merking, bruk og annen behandling av produkt,
- b) retur- og panteordninger, gjenvinning og avfallsbehandling m.v. av produkt,
- c) hvordan produkt skal være innrettet eller sammensatt, og maksimalgrenser for støy og utslipp av forurensende stoffer fra produkt,
- d) at produkt ikke kan produseres, innføres eller omsettes uten godkjenning,
- e) forbud mot produksjon, innførsel, omsetning og bruk av produkt.

Når det finnes påkrevet for å forebygge at forbrukertjeneste medfører helseskade, kan Kongen treffe vedtak om:

- a) offentliggjøring av advarsels- eller sikkerhetsinformasjon
- b) krav til kvalifikasjoner hos den som utfører arbeid knyttet til forbrukertjenesten
- c) krav til driften
- d) at forbrukertjeneste ikke kan tilbys uten godkjenning
- e) forbud mot å tilby forbrukertjenesten

Vedtak i medhold av første og annet ledd skal i alminnelighet treffes ved forskrift og gjelde produkter eller forbrukertjenester av en viss art. Det kan fastsettes at de bare skal gjelde for visse geografiske områder.

0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 68, 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 4a. Energieffektivitetskrav

For å fremme energieffektive produkter, kan Kongen treffe vedtak om:

- a) maksimalgrenser for produkts energibruk, herunder metode for beregning av maksimalt tillatt energibruk, hvem som skal foreta beregningen og fremgangsmåter for prøving;
- b) produksjon og omsetning av produkt;
- c) merking av produkt, herunder utformingen av merkingen og om at produkt som omsettes i strid med vedtak om merking skal trekkes tilbake fra markedet;
- d) teknisk dokumentasjon, herunder hvem som skal utarbeide denne og hvor lenge dokumentasjonen skal stå til rådighet for eventuelt tilsyn. Den tekniske dokumentasjonen skal så langt det er nødvendig for vurderingen av produktets energieffektivitet omfatte konstruksjonen av, fremstillingen av og virkemåten til produktet;
- e) skriftlig erklæring om samsvar mellom merking og reell energibruk, herunder oppbevaring av slik erklæring.

Vedtak i medhold av første ledd skal i alminnelighet treffes ved forskrift og gjelde produkter av en viss art.

0 Tilføyd ved lov 25 juni 1999 nr. 53, endret ved lov 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 5. Opplysningsplikt.

Enhver plikter etter pålegg av Kongen å gi de opplysninger som er nødvendig for gjennomføring av gjøremål etter loven. Offentlige myndigheter plikter å gi opplysninger uten hinder av taushetsplikt. Kongen kan bestemme i hvilken form opplysningene skal gis.

Kongen kan kreve at den som produserer eller innfører produkt fremlegger representativ prøve av produktet eller iverksetter undersøkelser som finnes nødvendig for å vurdere et produkts egenskaper og virkninger. Kostnadene ved undersøkelser som nevnt i første punktum bæres av vedkommende produsent eller importør, med mindre Kongen bestemmer at kostnadene helt eller delvis skal dekkes av det offentlige.

Kongen kan selv iverksette slike undersøkelser, og kan når det finnes rimelig pålegge produsent eller importør å bære kostnadene ved undersøkelsen. Kostnadene er tvangsgrunnlag for utlegg.

- 0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 8 des 2000 nr. 85 (ikr. 1 jan 2001 iflg. res. 8 des 2000 nr. 1234), 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 5 a. Oppbevaring av dokumenter for sporing av forbrukerprodukter

Enhver som distribuerer forbrukerprodukter skal ha tilgjengelig opplysninger som er nødvendig for å kunne spesifisere og spore produktenes opprinnelse. Opplysningene skal holdes tilgjengelig for kontroll i 5 år fra utgangen av det året de mottas.

- 0 Tilføyd ved lov 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 6. Midlertidig forbud.

Kongen kan når særlige grunner foreligger nedlegge midlertidig forbud mot produksjon, innførsel, omsetning, bruk eller annen behandling av produkt, eller mot å tilby forbrukertjeneste, inntil tilstrekkelige opplysninger er fremlagt i overensstemmelse med § 5. Det samme gjelder dersom det er skjellig grunn til å trekke de fremlagte opplysninger i tvil.

Når det finnes påkrevet for å vurdere produktets egenskaper, eller helserisiko ved forbrukertjenesten, og for å fastsette nærmere bestemmelser i henhold til § 4, kan det nedlegges forbud som nevnt i første ledd i inntil 6 måneder regnet fra det tidspunkt det foreligger tilstrekkelige opplysninger. Når særskilte grunner taler for det, kan et slikt forbud forlenges i ytterligere 6 måneder.

- 0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 11 juni 1993 nr. 68, 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 6 a. Tilbakekall m.v. av produkter og forbrukertjenester.

Kongen kan fatte vedtak etter denne paragrafen hvis det foreligger en uakseptabel risiko for at et produkt medfører helseskade eller miljøforstyrrelse som nevnt i § 1 første ledd, eller for at forbrukertjeneste medfører uakseptabel risiko for helseskade.

Vedtak kan gå ut på at det gis pålegg til den som produserer, innfører, bearbeider, omsetter, bruker eller på annen måte behandler produkt om å treffe tiltak, alene eller i samarbeid, for å redusere risikoen ved produktet, herunder:

- a) Offentliggjøre advarselsinformasjon e.l. til distributør eller brukere av produktet.
- b) Tilbakekalle produktet fra brukere eller distributører.
- c) Uskadeliggjøre produktet.

For forbrukertjenester kan vedtak gå ut på at den ansvarlige for virksomheten som har ytet tjenesten, skal

- a) Offentliggjøre advarselsinformasjon til brukere
- b) Rette det forhold som skaderisikoen skyldes

Det kan videre treffes vedtak om forbud mot eksport av produkter og forbrukertjenester som utgjør en uakseptabel risiko som nevnt i første ledd. Vedkommende myndighet kan selv iverksette tiltak etter annet og tredje ledd. Kostnadene ved dette kan kreves refundert av den som kunne ha fått pålegg om slikt tiltak.

0 Tilføyd ved lov 15 juni 1990 nr. 33, endret ved lover 11 juni 1993 nr. 68, 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 6 b. Meldeplikt

Produsent, importør eller distributør som vet eller burde vite at produkt vedkommende har gjort tilgjengelig for bruker utgjør en uakseptabel risiko for virkning som nevnt i § 1, skal straks informere tilsynsmyndighetene om dette.

Ved melding av forbrukerprodukter som ikke er sikre, skal informasjonen til tilsynsmyndighetene også inneholde opplysninger om de tiltak som er iverksatt for å forhindre at produktet medfører en uakseptabel risiko for forbruker.

Kongen kan gi nærmere regler om krav til meldeplikten og om når det kan gjøres unntak fra denne.

Meldeplikten etter første og annet ledd gjelder tilsvarende for den som eier eller leder virksomhet som tilbyr forbrukertjenester og som vet eller burde vite at denne utgjør en uakseptabel risiko for helseskade.

0 Tilføyd ved lov 15 juni 1990 nr. 33, endret ved lover 11 juni 1993 nr. 68, 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 7. Godkjenning av produkt.

Departementet kan gi forskrift om saksbehandlingsregler til utfylling av reglene i tjenesteloven for søknad om godkjenning av produkt, herunder om saksbehandlingsfrist og rettsvirkninger av fristoverskridelse. Unntak fra tjenesteloven § 11 annet ledd kan bare gjøres når det er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn, herunder hensynet til privatpersoners beskyttelsesverdige interesser.

0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 68, 19 juni 2009 nr. 103 (ikr. 28 des 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 672).

§ 8. Tilsyn.

Kongen bestemmer hvem som skal føre tilsyn med gjennomføringen av denne lov.

Tilsynsmyndigheten skal ha fri adgang til bygning, transportmiddel, lager, innretning, område m.v. hvor produkt som kan medføre virkning som nevnt i § 1, befinner seg, eller hvor forbrukertjeneste som kan medføre helseskade, tilbys.

Tilsynsmyndigheten kan også foreta nødvendig prøvetaking og kontroll med slike produkter eller utstyr m.v. som benyttes til slike forbrukertjenester.

Med mindre tungtveiende hensyn tilsier noe annet, skal tilsynsmyndigheten utferdige skriftlig rapport om resultatet av kontrollen.

Kongen kan gi forskrifter om internkontroll og internkontrollsystemer for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes.

0 Tilføyd ved lov 27 juli 1990 nr. 52, endret ved lover 11 juni 1993 nr. 68, 8 des 2000 nr. 85 (ikr. 1 jan 2001 iflg. res. 8 des 2000 nr. 1234).

§ 8 a. Gebyrer.

Kongen kan gi forskrift om gebyrer for behandling av søknader om tillatelser o.l. etter denne lov eller forskrift fastsatt i medhold av loven, og for kontrolltiltak som gjennomføres for å sikre at loven eller vedtak i medhold av loven blir fulgt. Gebyrene settes slik at de samlet ikke overstiger produktkontrollmyndighetenes kostnader med saksbehandlingen eller kontrollordningen.

Gebyret er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 9. Rett til informasjon om produkter som foreligger hos offentlig organ

Enhver har rett til å få informasjon fra et offentlig organ om produkter som har eller kan ha virkning som nevnt i § 1, så langt informasjonen foreligger hos vedkommende organ, og det ikke er gjort unntak fra informasjonsretten etter loven her. Med offentlig organ menes organ slik det er definert i miljøinformasjonsloven § 5 første ledd.

Et krav om informasjon kan avvises dersom det er for generelt formulert eller ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder. Før et krav avvises, skal informasjonssøkeren i rimelig grad gis veiledning til å utforme kravet på en måte som gjør at det kan behandles.

Krav om informasjon kan avslås dersom det er et reelt og saklig behov for det i det enkelte tilfelle og informasjonen eller dokumentet informasjonen finnes i, kan unntas fra offentlighet i medhold av offentleglova kapittel 3. Ved vurderingen av om det foreligger reelt og saklig behov, skal de miljø- og samfunnsmessige interessene som ivaretas ved å utlevere informasjonen, veies mot de interessene som ivaretas ved et avslag. Dersom de miljø- og samfunnsmessige interessene veier tyngst, skal informasjonen utleveres.

Krav om informasjon som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, avslås med mindre noe annet følger av § 11 annet ledd.

Avslag på krav om informasjon kan påklages. For øvrig gjelder reglene i miljøinformasjonsloven §§ 6, 10 annet og fjerde ledd, 11 tredje ledd, 13 og 15 om betaling, saksbehandling og klage mv., samt forskrifter gitt i medhold av § 7, tilsvarende så langt de passer.

0 Opphevet ved lov 14 juni 1991 nr. 30, tilføyd igjen ved lov 9 mai 2003 nr. 31 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 des 2003 nr. 1431), endret ved lov 19 mai 2006 nr. 16 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 17 okt 2008 nr. 1118).

§ 10. Rett til informasjon om produkter fra produsent, importør, bearbeider, omsetter eller bruker av produkt

Enhver har rett til å få informasjon om

- a) produktet inneholder komponenter eller har egenskaper som kan medføre virkning som nevnt i § 1,
- b) hvilke komponenter eller egenskaper dette er,
- c) hvordan produktet må håndteres for å unngå virkning som nevnt i § 1,
- d) vesentlige helseskader eller miljøforstyrrelser som produksjonen og distribusjonen av produktet forårsaker, og
- e) hvem som er produsent eller importør av produktet.

Informasjon etter første ledd kan kreves fra produsent, importør, bearbeider, omsetter eller bruker av produktet.

Rett til informasjon i henhold til første ledd bokstav d gjelder også informasjon om virkninger på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon av produkt utenfor Norges grenser, i den grad slik informasjon er tilgjengelig. Virksomheten skal rette forespørsel til foregående salgsledd dersom dette er nødvendig for å besvare kravet.

Krav om informasjon kan avvises dersom det er for generelt formulert eller ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder.

Krav om informasjon kan avslås dersom

- a) kravet er åpenbart urimelig, eller
- b) informasjonen som etterspørres angår tekniske innretninger og framgangsmåter, samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningene angår.

Avslag på krav om informasjon kan påklages. For øvrig gjelder reglene i miljøinformasjonsloven §§ 6, 17 tredje ledd, 18 og 19 om betaling, saksbehandling og klage, samt forskrifter gitt i medhold av § 7, tilsvarende så langt de passer.

Produsent, importør, bearbeider og omsetter av produkter skal gi informasjon som omfattes av denne paragrafen, til etterfølgende salgsledd.

- 0 Opphevet ved lov 11 juli 1986 nr. 51, tilføyd igjen ved lov 9 mai 2003 nr. 31 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 des 2003 nr. 1431), endret ved lov 29 apr 2005 nr. 23 (ikr. 1 mai 2005 iflg. res. 29 apr 2005 nr. 396).

§ 11. Taushetsplikt.

Med de begrensninger som følger av vedkommendes gjøremål etter loven, skal enhver bevare taushet om det han under utføring av tjeneste eller arbeid etter loven får kjennskap til om produktets sammensetning, egenskaper, produksjonsmetoder, forskningsresultater, planer, prognoser, forretningsmessige analyser og beregninger og forretningshemmeligheter ellers som andre foretak vil kunne utnytte til sin egen drift til skade for det foretaket som har gitt opplysningen. Opplysningene kan heller ikke utnyttes i vedkommendes egen virksomhet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at det gis opplysninger om produkts virkning som nevnt i § 1 og om nødvendig en forklaring av årsaken til denne, samt opplysninger om forholdsregler for å hindre eller redusere virkninger som nevnt i § 1.

Taushetsplikten skal heller ikke være til hinder for utveksling av informasjon (samordning) som forutsatt i lov om Oppgaveregisteret.

På samme måte og med tilsvarende begrensninger gjelder taushetsplikt for det noen under utføring av gjøremål etter loven får kjennskap til om forbrukertjenester og tjenesteytende virksomhet.

Offentlig organ som definert i miljøinformasjonsloven § 5 første ledd, kan kreve at den som gir informasjon til organet, eller som et krav om informasjon berører, skal identifisere hvilken del av informasjonen som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, og gi en begrunnelse for dette.

Før opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt utleveres i medhold av § 11 annet ledd, skal den opplysningene gjelder, gis anledning til å uttale seg innen en passende svarfrist.

Dersom organet vil utlevere informasjon som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, skal den som informasjonen gjelder, varsles om det. Avgjørelsen om utlevering kan påklages etter reglene i miljøinformasjonsloven § 15. Klagen har oppsettende virkning.

- 0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 68, 6 juni 1997 nr. 35 (ikr. 1 nov 1997), 9 mai 2003 nr. 31 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 des 2003 nr. 1431).

§ 12. Straffansvar.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, eller som bryter vilkår fastsatt med hjemmel i § 7, straffes med bøter, fengsel i inntil 1 år eller begge deler, så fremt ikke strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse.

Har overtredelsen voldt fare for menneskers liv eller helse, stor skade eller ulempe på miljøet, eller det for øvrig foreligger særdeles skjerpene omstendigheter, kan fengsel inntil 3 år anvendes, så fremt ikke strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse.

Første og andre ledd gjelder ikke overtredelse av §§ 9, 10 og 11 femte ledd. Overtredelse av § 3 straffes bare dersom den skjer forsettlig eller ved grov uaktsomhet.

- 0 Endret ved lover 13 mars 1981 nr. 6, 14 juni 1985 nr. 71, 20 juli 1991 nr. 66, 9 mai 2003 nr. 31 (ikr. 1 jan 2004 iflg. res. 5 des 2003 nr. 1431), 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015), 21 juni 2019 nr. 54 (ikr. 1 juli 2019 iflg. res. 21 juni 2019 nr. 786).

§ 12 a. Overtredelsesgebyr.

Kongen kan gi forskrift om illeggelse av overtredelsesgebyr til den som:

- a) overtrer aktsomhets- og tiltaksplikt i § 3 første ledd

- b) overtrer aktsomhets- og tiltakspåkt i § 3 andre ledd første punktum
- c) overtrer informasjonspåkt i § 3 femte ledd
- d) overtrer substitusjonspåkt i § 3 a
- e) overtrer forskrifter eller enkeltvedtak etter § 4 eller § 4a
- f) overtrer påkt i § 5 a
- g) overtrer forbud etter § 6
- h) overtrer vedtak etter § 6 a
- i) overtrer meldepåkt i eller etter § 6 b.

Fysiske personer kan bare ilegges overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsomme overtredelser.

Kongen kan gi forskrift om utmålingen av overtredelsesgebyr.

Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes 2 år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes ved at det gis forhåndsvarsel eller fattes vedtak om overtredelsesgebyr.

0 Tilføyd ved lov 21 juni 2019 nr. 54 (ikr. 1 juli 2019 iflg. res. 21 juni 2019 nr. 786).

§ 13. *Tvangsmulkt.*

Ved overtredelse av vilkår, påbud eller forbud gitt med hjemmel i denne lov, kan Kongen ilegge tvangsmulkt. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Kongen kan frafalle ilagt tvangsmulkt hvor dette finnes rimelig.

0 Endret ved lover 3 juni 1977 nr. 53, 26 juni 1992 nr. 86.

§ 14. *Lovens stedlige virkeområde.*

Denne lov gjelder i riket, herunder Svalbard og Jan Mayen, ombord på norske skip eller luftfartøy i områder som ikke er undergitt noen stats høyhetsrett og på anlegg og innretninger på den norske kontinentalsokkel. Kongen kan ved enkeltvedtak eller forskrift gjøre unntak fra første punktum og gi utfyllende bestemmelser om lovens rekkevidde.

§ 15. *Bestemmelser til gjennomføring av loven.*

Kongen kan gi nærmere bestemmelser til gjennomføring av denne lov, herunder om samarbeidet mellom ulike myndigheter.

§ 16. *Ikrafttreden – oppheving av og endring i andre lover.*

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹ Fra samme dag oppheves – – –.

0 Endret ved lov 3 juni 1977 nr. 53.

1 Fra 1 sep 1977 iflg. res. 5 aug 1977.